

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano — Rokopisi se ne vračajo — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četril leta 2 kroni; ista naj se pošilja Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Predlog

poslanca dr. Ivana Dečkota in tovarišev zaradi razširjenja predora skozi železniški nasip proge Celje-Velenje na Lavi pri Celju.

Posestniki celjske okolice prav dobro vedo, kakšna nevarnost so za nje vsakoletne povodnji. Zato v sledečem sporočamo, kaj so naši poslanci v deželnem zboru storili, da se ta nevarnost odpravi in zlasti objavljamo predlog, katerega je stavil v ti zadevi poslanec dr. Ivan Dečko. Glasi se:

Odtok vodovja je bil pri Celju splošno že od nekdanj skrajno neugoden, posebno pa na Lavi v celjski okoliški občini. Še neugodnejše razmere so nastale vsled stavbe velenjske železnice. Železniški nasip se je tu zelo visoko nasipal. Vsled tega vodovje Ložnice ni moglo odtekat, ampak je potok pri mostu izstopil iz struge ter je voda odtekala ob desni strani nasipa, valila se proti Lavi, ter tamkaj poplavlila stanovanišča in gozpodarska poslopja in delala veliko škodo.

Vsled tega stoji v hlevih in v sobah voda včasih pol metra visoko. Te povodnji se vsako leto dvakrat do trikrat spomladi in v jeseni ponavljajo. Zlasti jesenske povodnji so za prebivalstvo strašna nesreča, ker iste stanovanja popolnoma premočijo, tako da se do prihodnjega poletja nikdar dobro ne posušijo. Glavni vzrok teh povodnji je pa preozki predor skozi železniški nasip na Lavi. Ko se je železnica delala, so prebivalci Lave zahtevali, naj se kanal napravi najmanj 5—6 m širok. Namesto tega se je napravila samo pol metra široka prereza.

Celjska okoliška občina se je večkrat pritožila pri železniškem ministrstvu in štajarskem dežel. odboru ter je c. kr. namestništvo v Gradcu o stvari poizvedovalo in tudi 17. oktobra 1901 železniškemu ministrstvu sporočilo, da občina popolnoma opravičeno zahteva razširjenje tega predora. V poročilu se je predlagalo, naj se na pravi 10 m širok most na tem mestu, kjer je predor. Potem se je južni železnici naročilo predložiti obširne obrise, da se po komisijiski razpravi določijo naredbe, po katerih bi se najlažje odpravile nevarnosti, katere je povzročila stavba železnice. Južna železnica pa ni ničesar storila, ampak se sklicevala na nekdanjo uravnavo Ložnice, vsled katere bi železniškega predora ne bilo treba razširiti. Pa zopet se je južni železnici v odloku 12. julija 1903 od železniškega ministrstva naročilo, naj izdela obsežen črtež, in hidrotehnično študijo. Tudi štajarski deželni odbor je z dopisom 15. januarja 1902 celjski okoliški občini naznanil, da so se že dovršile poizvedbe in da se izvršuje načrt od južne železnice.

Ker se pa še vkljub temu nič ni ukrenilo, da se te nevarnosti odpravijo, in ker je na Lavi zdaj v jesen, in zlasti prihodnjo spomlad pričakovati novih povodnji, in slednjič ker je štajarska dežela kot lastnica velenjske železnice nekako dolžna prevzeti stroške te naprave, stavi se sledeči predlog:

Deželni zbor skleni, da se deželnemu odboru naroči, naj takoj preskrbi potrebni načrt za razširjenje železniškega predora na velenjski

železniški progi na Lavi in naj potem ukrene, da se načrt kar najprej izpelje.

Tako so torej zahtevali naši poslanci, zlasti dr. Ivan Dečko. Če bi v Gradcu imeli kaj srca za kmetijske potrebe, tedaj bi se ne mogli upirati tako pravični zahtevi.

Solzam.

Solzé nedolžnemu otroku
v zibelki vrejo iz oči.

Kaj nežno mu srcé teži?
kdo kriv njegovemu je joku?

Stisnivši strastno mu srcé,
otroka potolaži mati;
v otročji dobi, dobi zlati,
lahko solzé se posušé.
Na mesto bridkih solz v očeh
igra mu skoro sladki smeh.

Solzé pretaka na gomili,
solzé pretaka mlada ženka,
solzé v oči ji žalost sili;
moža ji vzela smrt je grenka,
a jedva mine leto dni,
ljubav ji v srcu nova klije,
ž njo klije radosti obet,
ž njo nove sreče žar ji sije
in ji odpira novi svet.
Ko je mrlič v mrtvaški prt,
v kopreno pozabljivosti
moč njene srčne žalosti
zavita je sedaj,
ko znova ji cveti ljubezni raj,
razkošju slastnemu odprt.

Solzé ljubimka mlada toči,
srcé prešinja ji bolest,
ji ni tolažbe, ni pomoči,
ker ji ljubimec je nezvest.
A to le traja kratek čas;
njen divni stas, njen rajski kras
naskorom drugega je vnel,
ki se oklene nje vesel.
In jo dobivši v svojo last
obeta ji bodočo slast;
ji zopet sveti sreča blaga,
ji več v očeh ni solzam traga.

Jaz videl sem solzé otroka,
tekoče često brez uzroka,
solzé sem videl mlade žene,
solzé ljubimke zapuščene.
A kaj so te solzé?
Le mehke, rable pene,
ki nagloma se razpršé.

Solzé še gledam dan na dan,
tekoče dolgih let množino
zbog mnogo ljutih, težkih ran
skelečih drago domovino.

Tecite, ah, solzé tecite,
saj vé ste priče istinite,
kakó naš sosed nas tepta,
kakó je silno brezobziren,
brezumen, svojeglav, preširen,
nam prosto dihati ne da.
Solzé, vi ste ko silna reka,
ki se v bodoči čas izteka,
ki bo uzrok krviprelitja,
uzrok srečnejšega bo žitja,

ko, ti nesrečni narod moj
verige tujstva boš razrušil
in ko neslogo boš zadušil,
k nam bo povrnil se pokoj,
solz potok bode se posušil.
Ko bode proč sovražna sila,
ki ti nikdar ni bila mila,
ki bedne ti sinove
pritiska v tujčeve okove,
med nami bo pomlad vesela
radóst bo — rajska hčerka — cvela.

Božidar Flegerič.

Velečastnemu gosp. dekanu Martinu Jurkoviču.

A honest man is the noblest work of God.

Pope.

Mož poštenjak je najlepši božji stvar.

B. F.

Petdeset let že in šest naskorom bo v večnost
se skrilo,

kar Ti praznuješ svoj god. Lepo število je to.
Bog Ti množino let daj veselo še ga praznovati,
kakor si ga praznoval vedno veselo doslej.
Kaj Ti naj danes želim? mar v izobilju bogastva,
ki samo dela skrbi, brige rodi le ljudem?
Mar polno vina v kletih? mar gladko živino v
stajah,

ki gospodarju je čast in gospodinji ponos?
Mar zrnorodno polje? mar tolste purane na
dvoru,

ki sladkotečna so jed, ki so na mizi za slast?
Vse to Ti srčno želim in še nekaj več drugega,
to kar je možu nakit, kar njegov diči značaj:
Vodi kot mož poštenjak izročeno Ti vernikov čedo,
da ji blagosti bo žar zmerom prijazno sijal;
širi omike svetlost med predragimi Tebi rojaki,
kakor poraja pomlad cvetja dišečega kras;
gladi med narodom pot, pot do napredka, pro-
svete,

ki sta sreče izvor, in ki sta sreče obstoj;
krepki med ljudstvom značaj, značaj je roditelj
poštenja,

zvezdi sijajni enak vedno je mož poštenjak.

Celjske in štajarske novice.

(V štajarskem deželnem zboru) se je enoglasno sprejel predlog deželnega odbora glede nove občne bolnišnice v Gradcu. Poročal je posl. dr. Derschata. Nadalje je dovolil deželni zbor 50.000 K, ki se bodo razdelile na predlog posl. dr. Jurtela v ptujskem in ormožkem okraju posestnikom, katere je povodenj oškodovala. Od iste svote dobe podpore na predlog poslancev Roškarja in Robiča tudi posestniki šentlenartškega in mariborskega okraja, ki so trpeli škodo po toči. Ostanek, ali boljše rečeno, večji del te vsote pa dobe posestniki po Gornjem in Srednjem Štajarskem, kakor je v takih slučajih že stara navada, toda dobro je, da se tudi nekaj dobi, čeprav malo.

(Društveni večer „Slovenskega delavskega podpornega društva“ v Celju.) Kakor smo pričakovali, se je tudi uresničilo. Nismo zastoj povdarjali, kolikega pomena je „Delavsko podporno društvo“ za napredek slovenskega življa

v Celju, nismo zastoj apelirali na dolžnost našega občinstva, da pokaže s častno udeležbo, kako mu je pri srcu društvo, ki probuja in vzdržuje slovensko narodno zavest med našim delavskim slojem — udeležba je bila od strani naše inteligence v resnici prav častna. Videli smo g. dr. Serneca, g. Majdiča in druge. V imenu društva izrekamo srčno zahvalo onim gospodom, ki so visoko preplačali vstopnino. Čast jim! In sedaj nekoliko o „večeru“ samem. Društveni pevski zbor je zopet pokazal, da vrlo napreduje. Kakor se je že iz početka namenilo, počastiti s tem večerom našega starosta med slovenskimi skladatelji, g. dr. Gustava Ipavica, pele so se same njegove skladbe, one mile pesmice, ki so tako omilile našemu narodu, da se pevajo povsod, kjer se čuje slovenska govorica. Sto in stokrat smo jih čuli, ali želimo jih čuti še tisočkrat. Na predlog društvenega predsednika g. Rebeka se je društvo brzojavno poklonilo g. dr. Gustavu Ipavicu. — Drugim domačim pevskim zborom pa bodi priporočeno, da tudi priredé dr. Ipavčeve večere. — Pohvalno moramo omeniti gg. pevcev ki so peli jako precizno in z občutkom, zlasti gospoda solista Ekarja, kojega krasni bariton se je tako dopadel, da se je morala pesem v koji je on nastopi kot solist, ponavljati. — Oddelek narodne godbe je tudi skrbel prav neumorno za izpolnjenje sporeda. Pozabiti ne smemo omeniti, da so bili prostori „Skalne kleti“ jako okusno dekorirani — zasluga gg. Bevca in Kvedra. Gostilničarka gdca. Lojzika je poskrbela za izvrstno postrežbo. Gotovo je šel vsakdo domov z zadovoljstvom, da je preživel med slovenskimi celjskimi delavci lep večer. Želimo le, da bi „Slovensko delavsko podporno društvo“ priredilo še večkrat kaj tako lepega, kakor je bil ta večer. Torej na svidenje pri prihodnjem! — Od g. Pukla iz Enzersdorfa prejeli smo sledečo brzojavko: „Večna slava naj doni prezasluzenemu slavljencu dr. Gustavu Ipavcu.“ S.

(Za dijaško kuhinjo v Celju) so nabrali brežiški rodoljubi 128 K. Darovali so gg.: dr. Gvidon Srebre, Pet. Rehaček, farmacevt, Anton Klauzer, Nace Polanšek, hiš. posestnika, po 10 K; Val. Scagnetti, stavbni podjetnik, 8 K; dr. Josip Kotnik, c. kr. sodni pristav, dr. Josip Strašek, zdravnik, Fran Lom. kaplan, Fran Varlec, trgovec, A. Umek, trgovec, Nace Šetinc, trgovski potnik, tvrdke Uršič & Lipej, Andrej Urek, umirovljeni župnik, po 5 K; Josip Sitter, c. kr. okrajni sodnik, Josip Mešček, mestni župnik, Mihael Balon, meščan, Josip Šetinc, odvetniški koncipijent, Nace Zupan, učitelj, Josip Agreš, zasebni uradnik, po 4 K; Andrej Levak, načelnik posojilnice, Benjamin Kunej, posojilnični tajnik, Ivan Vernik, trgovski potnik, po 3 K; Janez Grobušek, krčmar, Ivan Rožman, pisarniški ravnatelj, po 2 K; Josip Horvat, umirovljeni župnik, I. Stuhec, c. kr. oficijal in neimenovan, po 1 K. Skupaj tedaj 128 K. Čast brežiškim rodoljubom vobče, osobito pa vrlim slovenskim obrtnikom in trgovcem. Slovenci po drugih krajih, posnemajte jih!

(Salomonska razzodba kriminalista dr. Ducarja.) Tupatam smo že pričeli kak eksotičen cvet iz vrta dr. Ducarjevega uradovanja in danes se nam zopet daje prilika govoriti o tem slavnem možu. V petek se je vršila obravnava proti onim trem celjskim razgrajacem, ki so v kavarni „Central“ napadli mirno slovensko družbo in pri tem razbili marmornato namizno pločo. Vse slovenske priče pa so pod prisego izpovedale, da je Krickov trgovski pomočnik Lenart pograbil g. Andriča za suknjo na prsih in ga hotel potegniti izza mize, pri čemer se je miza prevrnila. Povsod drugod bi bil Lenart obsojen, ali kdor bi pri nas v Celju kaj takega pričakoval ta se je hudo zmotil, kajti vsi trije obtoženci so bili oproščeni. Dasiravno so si izjave slovenskih prič in nemških obtožencev naravnost nasprotovale, dasiravno je celo zagovornik obtožencev dr. Stepischnegg ugovarjal, je sodnik dr. Ducar zaprisegel obtožence, ki so seveda tudi pod prisego izpovedali naravnost kontradiktorno izpovedbi slov. prič. Vse slovenske priče so izpovedale, da je Lenart pograbil Andriča za suknjo na prsih. Nemci so izpovedali, da ga je samo nalahko prijel za konec rokava. Izpovedba slovenskih prič je bila za nemške obtožence naravnost uničujoča, rešiti jih je mogla

samo lastna prisega, kar je sodnik dr. Ducar tudi spoznal. Zato jih je tudi zaprisegel, češ, da si izpovedbe prič in obtožencev naravnost ne nasprotujejo. Zgoditi se utegne, da bo slavno c. kr. državno pravdnništvo popolnoma drugega mnenja in da bo začelo preiskavo zaradi krive prisega. — Pri obravnavi se je dogodilo nekaj, česar ne smemo pozabiti. Dr. Stepischnegg je prosil sodnika, da naj on vpraša mesto njega slovenske priče, češ da on sam ni zmožen slovensčine. Sodnik mu je ustregel, dasiravno je dr. Stepischnegg pozneje, ko je izpraševal priče g. D., govoril popolnoma pravilno slovensčino, v kateri ni bilo niti sluha ne duha onih kozličkov, s katerimi se odlikuje Ducarjeva „slovensčina“. Gospod so se pač malo zmotili.

(Kontra Körber-Gleispachu!) Ukazano je sodnikom na Slovenskem razpravljati v kazenskih rečeh nemško, ako se sme misliti, da stranke nemško razumijo. Sodniki niso vezani na ukaze ako razvidijo da se ukazi ne vjemajo s postavnimi. Seveda pa so skoro vsi, posebno koroški, klečeplazno pokorni. Gleispachov ukaz se lahko preobrne tako, da se razpravlja z Nemci, ki razumijo slovensko, v slovenskem jeziku. Jezika sta obadva po državni osnovni postavi enakovpravna. Kar je ukazal Gleispach oziroma Körber na kvar slovenskemu in v dobro nemškemu jeziku, to sme sodnik storiti obratno tudi na kvar nemškemu, pa v korist slovenskemu jeziku. Pravico obema enako!

(Jagode v novembru.) Nekaj nenavadnega za sedanjí letni čas. Naš naročnik nam je poslal šopek zrelih jagod, ki jih je nabral nekje v mariborski okolici.

(Oseba vest.) Dr. Miroslav Rucker, zadružni instruktor za Štajarsko, Kranjsko, Koroško in Tirolsko je začasno poklican v trgovsko ministrstvo. Za ta čas ga bo nadomestoval okrajni komisar dr. Ljudevit Roller.

(Železnica Grobelno-Rogatec) se ima baje izročiti prometu 18. t. m. Kar smo izvedeli o voznem redu, pač za južno stran od Grobelnega torej tudi za Celje ni ugodno. Voziti bi namreč imela iz Rogatca na Grobelno in nazaj dva vlaka vsak dan. Prvi bi prišel na Grobelno tako, da bi popotniki lahko prestopili na vlak, ki gre zjutraj ob pol osmih iz Celja na Dunaj. Ako pa se kedo hoče peljati v Celje ali sploh proti jugu čakati mora na dunajski poštni vlak, ki gre z Grobelnega ob pol deseti uri dopoldne, torej mora sedeti na Grobelnem poldrugo uro. Tega bi ne bilo treba, ako bi zjutrajšnji rogaški vlak prišel na Grobelno pol ure poprej, ker potem bi potovalci proti jugu lahko že bili ob pol osmi uri zjutraj v Celju. — Popoldne bi prišel vlak iz Rogatca na Grobelno prav k brzovlaku, ki gre ob pol drugi uri iz Celja na Dunaj. Popotniki na jug morali bi čakati na dunajski brzovlak do pol četrte ure, tedaj dve uri. Ako pa bi rogaški vlak prišel ob polu ene opoldne na Grobelno, bi lahko popotniki s sekundarnim vlakom ob 1 uri 20 minut bili v Celju. — Nazaj proti Rogatcu šel bi dopoldnevni vlak po dunajskem poštnem vlakcu, menda toliko pozneje, da bi ga mešanec iz Celja še dobil na Grobelnem. Popoldnevni vlak pa bi odšel z Grobelnega po dunajskem brzovlaku, torej ob kakih četrti uri in ako bi kdo iz Celja, ali sploh od južne strani hotel se popoldne peljati proti Rogatcu, moral bi na Grobelnem čakati po tržškem vlakcu dve uri, in po sekundarnem vlakcu iz Celja (2 uri 15 minut) eno uro. — Ako smo torej prav podučeni, je nameravana zveza nove železnice za potnike od juga in proti jugu malo ugodna. Treba bi zato bilo vsaj dohod. vlakov iz Rogatca na Grobelno vrediti tako, da dojdeta prvi zjutrajšnji osobni vlak ob sedmi uri, drugi pa opoldnevni sekundarni vlak ob tri četrt na eno.

(Teharčani) izgube iz svoje srede osebo, ki sicer ni odkrila kakega novega dela sveta, pač pa je storila tupatam marsikako zgago. Občinski tajnik Karl Schalon se preseli iz Teharjev v Brežice. Častitamo — slovenskim Teharčanom, da so se ga iznebili!

(Iz Šmarja pri Jelšah.) Ni hujšega zadržka za napredek kakor narodna mlačnost in te grdobije je pri nas v Šmarjah toliko, da bi bilo treba poštene metle, da bi jo pometli iz našega „na-

rodnega“ trga. Kdo bi si mislil, da celo možje, ki so udje „Čitalnice“, ki pošiljajo svoje otroke v celjske slovenske šole, doma gazijo do kolen v nemškutariji. Seveda vse kaj drugega je doma in vse kaj drugega pa zunaj domačih štirih sten — narodnjak, dokler kaj nese, to je geslo naših narodnih dvoživk. Naša dva slavnoznanca možakarja Kolaritsch in Kraschewitz sta dobila v zadnjem času dovolj povoda, dasi veselo maneta svoje roke, kajti prepričani smo, da jima bode g. Johann Löschnigg, odkar ima v svoji izlogi izložene kravate z napisom „Johann Löschnigg, Sanct Marein bei Erlachstein“ gotovo ponudil svojo osebo kot tretjega za družbo. To bo tem lažje, ker se g. Johann trdo drži starega pravila, da je slovenski jezik samo za njegove odjemalce, za dom pa nemščina, kajti celo njegovi učenci so tako srečni, da dobivajo samo nemške klofute. Pa recite, da nismo res narodni. Kraschewitz je bil tako vesel, da si bo sedaj gotovo nabavil pri Löschniggu kravato, dasiravno je dosedaj še nikdar ni kupil, ne rabil. G. Löschniggu zato prav prisrčno častitamo na novem odjemalcu. Le tako naprej — s kravatami se osvojuje svet.

(Meščanska šola v Žalcu.) Kako zelo si slovensko prebivalstvo želi pripomočkov za kulturni napredek je izprevideti iz mnogostranskih zahtev po ustanovitvi meščanske šole. Poročali smo v enakih zahtevah glede prebivalstva ljutomerskega okraja v Ljutomeru. Ob isti dobi smo zvedeli, da se je v deželnem zboru stavil predlog za ustanovitev meščanske (in ne, kakor smo pomotoma poročano, gospodarske) šole v Sevnici od poslanca Žčkarja. Danes objavljamo predlog, glede ustanovitve take slovenske meščanske šole v Žalcu. Poslanec dr. Hrašovec in tovariši so dne 3. novembra t. l. v deželnem zboru stavili sledeči predlog: „Občinski zastop trga Žalec je sklenil predložiti štajarskemu deželnemu zboru prošnjo za ustanovitev trirazredne meščanske šole v slovenskem učnem jeziku na kateri bi se nemščina predavala kot obligatni predmet in zato stavimo podpisani sledeči predlog: Slavni deželni zbor skleni v trgu Žalcu se naj ustanovi trirazredna javna meščanska šola v slovenskem učnem jeziku, na kateri se naj nemščina predava kot obvezni premet.“ — Imena — Zahteve so torej stavljene, kako daleč je do izpolnitve, to je v rokah nam sicer malo prijazne deželno zbornice večine v Gradcu.

(Žalec) Gotovo je še dan 20. septembra vsem Savinjanom v lepem spominu, ko smo ustanovili v Žalcu podružnico „Celjskega Sokola“. Gotovo še vsakdo ve, kako željno je okolu tisoč ljudstva čakalo prihod celjskega Sokola; dasi je lil dež cel dan, vendar se čili celjski Sokol ni ustrašil priti k preredki slavnosti, da podajo svojim novim bratom roko zvezo. Dan 20. septembra je bil velepomemben dan. Lepo število fantov žalskega trga je nastopilo ta dan prvokrat v telovadski obleki; proizvajali so ti naši Sokoli proste vaje ravno tako precizno, z enako fineso, kakor njihovi celjski bratje. Veselja je poskakovalo srce Žalčanom ko so videli, svoje sinove stati v vrsti telovadcev, ko so videli, da njih sinovi niso ribjekrvi mehkuzneži, kajti niso se ustrašili blata in slabega vremena, temveč pokazali so, da se Sokol ne sme niti ne more bati ničesar. Le prehitro so minile urice, ki smo jih skupno s celjskimi brati Sokoli preživeli. Da, res pomemben dan je bil 20. september, še pomembnejši pa bo dan 22. november, ki bode zopet nudil Žalčanom in Celjanom, kakor sploh vsej Savinjski dolini nekaj invenrednega. Takrat naj nihče ne zamudi priti v Žalec k veselici, ki jo priredi žalski odsek „Celjskega Sokola“. Tu bo nastopil „Žalski Sokol“ in pokazal, kaj premore pridnost in trdna volja. Prebitek veselice je namenjen za nabavo telovadnega orodja za žalske telovadce. Vsak, kdor se le more odtrgati od doma naj pride ta dan v Žalec, da po svoji moči pripomore vrlim žalskim „Sokolom“ do onega orodja, katero jim bo šele vtisnilo pravi pečat Sokolstva. Glavni, da, edini temelj Sokolstva je telovadba. „Sokol“ brez telovadbe ni „Sokol“. Tako društvo razpade, kakor imamo najboljši dokaz v Savinjski dolini, v Mozirju. Telovadba da „Sokolu“ ono čilost, vsled katere je „Sokol“ povsod, kjer nastopi res paradno, elitno društvo med ostalimi. Brez orodja pa je

telovadba nemogoča. Pridite torej Slovenci savinjske doline na označeno veselico. Vsak po svoji moči žrtvujte svoj davek na narodni oltar in kmalu bo stal „Žalski Sokol“ kot tak na krepkih nogah. V to kličemo vsem udeležnikom že naprej krepak sokolski „Na zdar“!

(Gornjigrad.) Fotografije iz Logarjeve doline povodom 10 letnice „Savinjske podružnice“ S. P. D. se dobivajo pri fotografu Fr. Weissu v Gorici (Görz). Fotografiral je banket in skupino pred Logarjevo hišo; vsak komad velja 2:50 K. Kdor želi imeti ta spomin na lepo planinsko veselico v Logarjevi dolini, naj pošlje denar ali naravnost fotografu ali pa g. Fr. Kocbeku, nadučitelju v Gornjem gradu, vsaj do 20. novembra t. l.

(Častnim občanom) je imenoval občinski odbor pri Sv. Marku niže Ptuja velezaslužnega velečast. g. Matija Slekovca, konzist. svetnika in župnika pri Sv. Marku niže Ptuja.

(Z gnojnimi vilami) sta ubila Jože in Jurij Pristnik, sinova gostilničarja Pristnika na Gornji Polskavi, nekega delavca Mihaela Plečkota iz Kolberga. Fanta, katerih prvi je star 14, drugi pa 16 let, sta šla na podstrešje spat, Plečko je pa šel za njima z nožem v roki. Ubila sta ga torej v silobranu.

(Himen.) Poročil se je včeraj v Mariboru g. Maks Mihelčič, železniški uradnik na Pragarskem, z geo. Justino Bračkovo iz Starega loga pri Pragarskem. Častitamo!

(Politični shod v Ljutomeru) Javni shod v Ljutomeru dne 8. novembra t. l. se je nad vse pričakovanje sijal obnesel. Bilo je navzočih nad 1000 narodnjakov iz ljutomerskega, ormoškega in gornjeradgonskega okraja. Državni poslanec dvorni svetnik dr. M. Ploj je ostro obsodil postopanje Körberjeve vlade v zadnjem času. Rekel je, da Körber sam pripravlja združeno jugoslovansko in češko obstrukcijo, ki je skoro gotova stvar. Spreta je bila jako ostra resolucija, v kateri volilci na podlagi zadnjih dogodkov od vseh slovenskih državnih poslancev zahtevajo obstrukcijo in strmoglavljenje Körberjevega ministrstva. Deželni poslanec Ivan Kočvar je bil od volilcev navdušeno pozdravljen in je ob splošnem odobravanju opisal svoje delovanje. Obema poslancema se je izreklo soglasno zaupanje in zahvala. O podrobnostih seveda danes ne moremo poročati. Inženir Ferdo Lupša je obširno govoril o potrebi železniške zveze Ljutomer z železnico na Dravskem polju. Po dolgotrajni podrobni debati se je sklenila tozadevna resolucija. Dr. Vekoslav Kukovec je govoril o gospodarstvenem položaju in o potrebi meščanske in kmetijske šole in objavimo prihodnjič tozadevne sklepe. Vihar nevolje je vzbudil z opisovanjem vladnih lumparij na Štajarskem in Koroškem. Zelo strokovno je potem obravnaval vprašanje kmetijske šole tudi J. Mursa, ki je z veliko spretnostjo predsedoval shodu, ki je trajal od 3. do 7. ure popoldne. Debate se je udeležilo okoli 20 kmetov, obrtnikov in drugih narodnjakov in se je s splošnim soglasjem na predlog Gornjeradgončana sklenilo upreti se premestitvi okrajnega sodišča gornjeradgonskega v nemško Radgono, če treba v skrajnem slučaju tudi s fizično silo. Shod je bil sijajno spričevalo politične dozorelosti prebivalstva prizadetih okrajev. Podrobno prihodnjič.

Društveno gibanje.

(Šaleško učiteljsko društvo) bo zborovalo v nedeljo, dne 15. t. m. ob 1. uri popoldne v Šoštanju po naslednjem sporedu: 1. Zapisnik in dopisi. 2. Društvene zadeve. 3. Poročilo delegata o zborovanju „Lehrerbunda“. 4. Vzroki slabemu šolskemu obiskovanju in sredstva, kako jih odpraviti (podava tov. Skasa-Velenje). 5. Nasvet in predlogi. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Konjiško učiteljsko društvo) ima v četrtek, dne 12. novembra t. l. ob pol 11. uri popoldne v Konjicah svoje glavno zborovanje. Pred zborovanjem je pevska vaja (Slov. Pesmarica I. zvez. št. 49. in 59; II. zvez. št. 44). K obilni udeležbi vabi odbor.

(Bralno društvo „Naprej“ pri Sv. Barbari v Halozah) priredi v nedeljo, dne 15. t. m. pri g. Korenjaku veselico s tombolo, petjem in tam-

buranjem. K obilni udeležbi vabi odbor. Opomba: Čisti dobiček se porabi za društveno knjižnico.

(Podporna društvo za slovenske visokošolce v Gradcu) bo imelo v sredo 11. novembra ob 8. uri zvečer v Lieblovi gostilni „Zur Stadt Neu-Graz“ (Hamerlinggasse, v rdeči izbi) svoj letošnji VII. občni zbor po tem sporedu: 1. Odbo-rovo poročilo. 2. Volitve. 3. Eventualni predlogi. Na obilno udeležbo so prijazno povabljeni vsi prijatelji društva.

(Slov. akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju) priredi v sredo 11. t. m. svoj II. red. obč. zbor. Začetek ob pol 8. uri zvečer; lokal „Zum Magistrat“, I. Lichtenfelsgasse.

(Klub slovenskih agronomov na Dunaju) naznanja, da si je na svojem I. rednem občnem zboru dne 3. t. m. izvolil nov odbor, ki se je sestavil sledeče: predsednik: Rado Lah, cand. agr.; podpredsednik: Fran Holc, stud. agr.; tajnik: Alojzij Hočever, kult. tehn.; blagajnik: Emil Puppis, cand. forest.; preglednik: Franjo Pahernik, stud. forest.

(Društvo slovenskih in hrvatskih dijakov vpodabljalajočih umetnosti „Vesna“.) II. redni občni zbor se je vršil dne 7. listopada točno ob 7. uri zvečer v restavraciji Richter, III. Rennweg. Spored: 1. Čitanje zapisnika I. občnega zбора. 2. Poročilo odborovo. 3. Skica o razvoju slovenske umetnosti. Predava tov. A. Gaber. 4. Slučajnosti.

(Podporna društvo za slovenske visokošolce v Pragi) sklicuje na soboto 21. listopada t. l. ob 7. uri zvečer v restavracijo „v Chodčici“, Ferdinandová (tr. občni zbor s sledečim sporedom: 1. Poročilo tajnika. 2. Poročilo blagajnika. 3. Poročilo revizorjev. 4. Volitev predsednika in treh članov odbora. 5. Samostojni predlogi. Samostojne predloge mora vsak ud vsaj 8 dni pred občnim zborom prijaviti odboru pismeno. — Odbor podpornega društva prosi one gospode, ki so prevzeli poverjeništvu, da vrnejo čimpreje nabiralne pole, prosi pa tudi slovenske rodoljube, da se po možnosti spomnijo našega društva s prispevki sedaj v začetku šolskega leta, ko so dohodki prav skromni, izdatki pa hitro rastejo.

(Slov. akad. društvo „Ilirija“ v Pragi) si je izvolilo na I. letošnjem občnem zboru za zimski tečaj 1903/4 sledeči odbor: Juc. Egon Staré, predsednik. Tehn. Emanuel Hayne, podpredsednik. Phil. Andrej Ipavic, tajnik. Jur. Rudolf Šega, blagajnik. Phil. Janko Pretnar, knjižničar. Juc. Julij Pavliček in phil. Josip Marn, preglednika. Na istem občnem zboru je bil enoglasno izvoljen častnim članom „Ilirije“ za Slovence velezaslužni Jan Lego.

Druge slovenske novice.

(Društvo zdravnikov na Kranjskem) je imelo prošli četrtek svoje zborovanje, na katerem se je čulo dokaj ostrih besed proti vladi, ki vzlic vsem prošnjam noče ustanoviti v Ljubljani prosekuro, dasiravno je drugod takoj pripravljena ugoditi tozadevnim željam. Omenilo se je tudi, da se že sedaj vsled vladine malomarnosti čuti pomanjkanje mlajših zdravnikov, ki vsi hite tja, kjer jim je prosekura na razpolago. Sklenilo se je, da se izroči peticija za ustanovitev prosekture v Ljubljani kakemu državnemu poslancu, da je zastopa.

(V Ljubljani so aretirali) nekega Ivana Ajdiča, ki je pripeljal šest fantov s seboj, katere je hotel odpraviti v Ameriko, ne da bi bili zadostili vojaške dolžnosti. Dobival je od agenta Misslerja v Bremenu od vsakega izseljenca po 6, 10 in 20 K. Policija je Ajdiča in njegove varovance izročila sodišču.

(Častniki 27. pešp. in ljubljanski župan.) Kakor smo svoj čas poročali, so vložili častniki 27. pešpolka tožbo proti ljubljanskemu županu Ivanu Hribarju, češ da jih je razžalil, ko je izjavil, da so se pasivno udeležili protiavtstrijskih demonstracij ob času turnarske štiridesetletnice v Ljubljani. Kakor sedaj poročajo ljubljanski listi, so častniki svojo tožbo proti ljubljanskemu županu brezpogojno umaknili.

(Kranjski deželni zbor) je, kakor posnemamo iz brzozavk v petkovi številki „Slov. Na roda“, odgođen. Vzrok je obstrukcija katoliške narodne stranke vsled upora slovensko napredne nemške večine proti preosnovi volilnega reda.

(Slovenec, ki je bil v vojski na Filipinih) je te dni stal pred sodiščem v Novem mestu na Kranjskem. Ivan Pezdir, doma iz Črnomlja, je odšel v Ameriko, ne da bi bil zadostil vojaški dolžnosti. V Ameriki je vstopil v vojaško službo in je bil odposlan na filipinske otoke, kjer je ostal dve leti. Ker mu pa podnebje ni ugajalo, se je vrnil nazaj v Ameriko in od tam v svojo domovino. Ali tu so ga prijeli in izročili sodišču, ker se je odtegnil naboru. Obsojen je bil na sedem dni zapora, 10 K globe in en dan post.

(Slovenska zmaga na Koroškem.) V Šmarjeti pri Velikovcu so Slovenci pri občinskih volitvah lepo napredovali. Dosedaj niso imeli niti enega svojega moža v občinskem zastopu, pri zadnjih volitvah so pa zmagali v III. razredu z vsemi svojimi možmi, v II razredu so pa dobili en mandat. To je lep napredek. Le tako naprej in gospodje Nemci bodo končno le izprevideli, da so se zelo zmotili, ko so Slovence na Koroškem smatrali za izumrle.

(Zadnji „Mir“) je bil konfisciran zaradi uvodnega članka „Pravica v službi — krivice“, katerega so prinesli vs slovenski časopisi, ne da bi bili konfiscirani. Seveda so gospodje pri celovškem državnem pravdništvu članek dobro razumeli in zato so se bali, da ne bi se ljudstvu oči odprle, da bi tudi ono izpregledalo, kaka krivica se mu godi ravno tam, kjer bi morala vladati pravica. Stvari, ki se dogajajo pred koroškimi sodišči, so naravnost vnebovpijoče, ali resnica v oči kolje, pravi pregovor, in zato je tudi celovško državno pravdništvu tako hitro poseglo po „Mirovem“ članku ker je resnico povedal, da se pri koroških sodiščih državni zakon krči, da se državlanske pravice tisočim in tisočim kratijo, da ravno oni uradi, do katerih naj bi imel narod vse zaupanje, ne zaslužijo takega zaupanja. Pa kaj hočemo — išči pravice, a našel boš laž. To velja še posebno za sodno uradovanje na Koroškem.

(Ruske vojne ladje v Trstu.) Pred par dnevi je prišla majhna ruska eskadra v Trst, broječa tri ladje. Spominjamo se, kaj je bilo vsega, ko so se mudile angleške in nemške bojne ladje v Trstu. Sprejeli so jih kolikor mogoče slovesno, za ruske ladje se pa ni nihče zmenil. Oficijelno jih je pozdravil samo ruski konzul v Trstu. Oblasti so pa prihod ladij popolnoma prezrle. Seveda Rusija je slovanska država in to je dovolj povoda, da se kaj takega prezre. Pač pa je Rusija takrat dobra, kadar je treba njenih čet za varstvo, recimo tudi Avstrije. Leta 1848 še ni tako daleč, ali Avstrija je pač že pozabila, da je le še s pomočjo ruskega orožja ostala velevlast. Nemčija in Italija, večni sovražnici Avstrije, ste seveda najboljši prijateljici, Rusija se pa prezira. Taka je pač avstrijska hvaležnost.

(Tržaški župan) se je odpeljal na Dunaj in je bil sprejet pri cesarju v avdijenci. Šel je baje prosjačit, da ne bi vlada razpustila protipostavno izvoljenega občinskega sveta.

(Ni vse eno) kakšna primes se rabi za vsakdanjo kavino pijačo. Kathreinerjeva Kneippova sladna kava ima zaradi svojega posebnega proizvajanja priljubljeni vonj zrnate kave in je zato najbolj pripravna za prirejanje prav tako okusne kakor zdrave kave. Proti mnogoterim manj vrednim posnekom, ki so izredno podobno zaviti, pa je treba pri nakupu vedno poudarjati ime Kathreiner in jemati tudi same izvirne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp.

(Slov. akad. društvo „Ilirija“ v Pragi) nam piše: Čast nam je, objaviti Vam, da je sprejelo podpisano društvo na I. letošnjem obč. zboru dne 31. oktobra t. l. resolucijo, s katero obsoja zlorabo vseučiliške zadeve v kranjskem deželnem zboru od strani poslancev kat-narodne stranke.

Egon Stare, Andrej Ipavec,
t. č. predsednik. t. č. tajnik.

Politični pregled.

(Državni zbor.) V soboto se je vršil ministrski svet, v katerem se je določil čas zopetnega sklicanja državnega zbora.

(Delegaciji) so snidete najbrž okrog 15. decembra. Letos bode zborovanje na Dunaju.

(Dalmatinski deželni zbor) je svoj čas sklenil, da naj se v vse urade v Dalmaciji vpelje hrvaščina kot uradni jezik. Vlada je po namestniku Handlu predložila svoj jezikovni načrt, kateri ima popolnoma jasen namen, vtihotapiti nemščino v dalmatinske urade. Poslanci hrvaške narodne stranke in stranke prava so nato imeli skupno sejo, kjer se je sklenilo, da se vladni jezikovni načrt odkloni, ker je protiven sklepom deželnega zbora. Hrvatski poslanci stoje vedno na stališču, da se mora v vse urade uvesti hrvaščina kot uradni jezik, vsled česar se mora proti poskusu, vtihotapiti nemščino v urade, najodločnejše protestirati. V Dalmaciji mora biti izključni uradni jezik samo hrvaščina z edino izjemo, da se rešujejo italijanske vloge in sestavljajo zapisniki tudi v italijanskem jeziku. Ta odločni odgovor bo vladi pošteno zaprl sapo.

(Češke stranke), Mladočehi, Staročehi in agrarci, so se zedinile glede nastopanja pri prihodnjem zasedanju državnega zbora. Zedinili so se na podlagi skupnega programa, v katerem se zahteva proizvodnja narodne enakopravnosti, ustanovitev drugega češkega vsenčilišča, ustanovitev čeških srednjih in strokovnih šol, preureditev šlezjskega ljudskega šolstva na narodnostni podlagi, ustanovitev čeških šol na Dunaju in Nižjem Avstrijskem, varstvo narodnih manjšin in preosnova volilnega reda. V dosego svojega namena se hočejo posluževati najostrejših parlamentarnih sredstev.

(Ogrska kriza.) Zbornični predsednik grof Apponyi je odstopil. V zbornici se je otvorila debata o tej zadevi. Opozicija je predlagala, da naj se odstop grofa Apponyija ne vzame na znanje, temveč da se pošlje odposlanec k njemu s prošnjo, da zopet prevzame predsedstvo zbornice. Večina je predlog opozicije odklonila, vzela odstop grofa Apponyija na znanje in mu izrekla zaupnico. Nato je grof Tisza razvil vladni program. Opozicija je le malo ugovarjala. Pričakuje se, da se državni zbor v kratkem razpusti in se razpišejo nove volitve. Tisza je poklical vse velike župane v Budimpešto, da jim da svoja navodila. Zbornica je izvolila svojim predsednikom Deziderja pl. Perczela.

(Srbija) se oborožuje. Kakor poročajo nekateri listi, se pogaja srbska vlada z neko ameriško tvrdko glede nabave večje množine orožja in streljiva. Belgradski list „Beogradske novosti“ še vedno vzdržuje svojo trditev, da namerava kralj Peter odstopiti. Iz Budimpešte pa javljajo, da so te vesti popolnoma izmišljene.

(Turčija) je, kakor smo že javili, jako nepovoljno odgovorila na reformno noto Avstrije in Rusije. K vsaki zahtevi, k vsakemu predlogu je dostavil sultan protizahtevo, protipredlog. Avstrija in Rusija bodete najbrž po svojih poslanih predložili Turčiji ostrejšje pogoje. Od drugi strani se pa poroča, da bodo v najkrajšem času avstrijske in ruske ladje odplule pred turška pristanišča, da z grožnjo podprejo zahteve svojih vlad.

(Rusija in Kina.) Državni svet kineški je baje odposlal vsem podkraljem in guvernerjem brzozjavne ukaze, da naj nabirajo denar in vojake, ker se bodo diplomatske zveze z Rusijo najbrž v najkrajšem času pretrgale. Torej zopet vojska.

Loterijske številke.

Gradec, 7. novembra 1903: 7, 40, 79, 14, 33.
Dunaj, „ „ „ 72, 14, 89, 80, 74.

Pozor živinorejci!

Kateri živinorejec si želi, da se njegove svinje, ovce, govedo in konji hitro redé, naj si preskrbi tako imenovano

živinsko redilno moko (Tier-Nährmehl)

katera je bila po dobrih izkušnjah patentirana in od ministrstva koncesijonirana in je res vsa temu živinorejcu priporočljiva.

Dobiva se na drobno kakor tudi za prodajo pri naslednjih gg. trgovcih: Alojz Pinterju v Slov. Bistrici, Josip Matiču v Celju, Karol Cimperšek v Laškem trgu in Ulrik Lagerju v Velenju. (453) 1

Zahvala.

Za blago sočutje, odkritosrčno izraženo sožalje ob boleznih in bridki smrti našega predeobrega soproga, oziroma očeta gospoda

Valentina Jarc

nadučitelja v Braslovčah

izrekamo srčno zahvalo preč. duhovščini, posebno za blagodejno tolažbo v njega zadnjih urah, v velikem številu zbranemu učitelstvu, prijateljem in znancem, darovateljem vencev, slav. pevskemu društvu, šolski mladini tukajšnje letuške in orlevaške šole in vsem drugim, ki so preblagega rajnega v tako slovesnem sprevedu spremili do hladne gomile, kakor tudi za udeležbo pri maši zadušnici. Predragega rajnega priporočamo v blag spomin in molitev.

Braslovče dne 8. novembra 1903.

(455)

Rodbina Jarc.

Št. 1547.

(446)

Razpis natečaja.

(Mesta nadučiteljev, učiteljev oz. učiteljic in učiteljice ženskih ročnih del.)

V političnem okraju Celje se bodo o Veliki noči 1904 (ozir. ma mesto učiteljice ženskih ročnih del takoj) popolnile mesta nadučiteljev, učiteljev oziroma učiteljic in šolskega vodje stalno, oziroma tudi začasno:

I. V okraju Celje-okolica:

1. na dvorazredni ljudski šoli pri Sv. Lovrencu pod Prožinom, III. krajevni razred mesto nadučitelja; 2. na dvorazrednici v Libojih, III. kraj. razred, mesto učitelja, ozir. učiteljice;

3. na petrazredni ljudski šoli v Št. Pavlu, mesto učiteljice ženskih ročnih del z obveznostjo poučevanja 10 ur na teden proti letni nagradi po 478 K.

II. Okraj Šmarje:

Na štirirazredni dekliški ljudski šoli v Šmarji, II. kraj. razred, mesto učiteljice.

III. Okraj Laško.

1. Na trirazredni ljudski šoli z nemškim učnim jezikom v Laškem trgu, II. kraj. razred, mesto nadučitelja in mesto učitelja oziroma učiteljice;

2. na trirazredni šoli pri Sv. Lenartu nad Laškim, III. kraj. razred, mesto učitelja ozir. učiteljice;

3. na enorazrednici pri Sv. Miklavžu, III. kraj. razred, mesto šolskega vodje.

Pravilno opremljene prošnje se imajo postaviti službenim potom vložiti do dne 15. grudnia 1903 pri dotičnem krajnem šolskem svetu.

CELJE, dne 28. oktobra 1903.

Naznanilo.

Z ozirom na naznanilo z dne 18. oktobra t. l., št. 40536 se naznanja, da je že vsa zaloga ameriških trt, ki je bila deželi na razpologo, razprodana. Zato se na sedaj in še nadalje prihajajoča naročila ne bo moglo ozirati.

GRADEC, dne 6. novembra 1903.

(454) Iz štajarskega deželnega odbora.

Vajenca

ki ima zmožnost in veselje do risanja ter zna slovensko in nekoliko nemško, sprejme takoj

Viljem Pick

lastnik fotograf. atelje-ja „Apolon“ (pri Kroni) v Celju, prej asistent c. in kr. dvor. fotografa C. Pietznerja. (443) 3

Naznanilo.

Na Zidanem mostu gradila se bo prihodnje leto nova hiša. Stroški za vsa dela so proračunjeni na 25.000 K. Različna dela n. pr. zidarska, tesarska, kleparska, mizarska, kamnoseška, slikarska, itd. oddala se bodo vsaka za-se podjetnikom, ali pa tudi vsa dela skupaj enemu podjetniku; prednost bo imel, kdor prevzame vse skupaj. Delo bo moralo biti dovršeno do meseca avgusta 1904.

Tozadevne ponudbe se naj vpošljejo najdalje do 15. novembra t. l. Na poznejše oferte se ne bo oziralo.

Načrti in stroškovni prevdarek so na vpogled vsak dan pri gospodu

Francu Juvančiču v Radečah pri Zid. mostu

ki daje tudi potrebna pojasnila in tudi sprejema ponudbe podjetnikov in račun. (433) 3-3

Služba okrožnega zdravnika

za občino Ribnica in Janževivrh z letno plačo 1200 K je s 1. januarjem 1904 namestiti.

Prošnje se naj pošljejo do 10. decembra t. l. podpisanemu odboru.

Znanje slovenskega jezika se zahteva.

Zdravstveni okrož. odbor v Ribnici okr. Marenberg dne 26. oktobra 1903. (440) 2-2

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo, sprejme takoj tiskarna D. Hribarja v Celju.

Stengrafa

— začetnik — zmožen slovenske stenografije, išče službe. Naslov pove uredništvo tega lista.

Tomaževovo žlindro

najboljše gnojilo za travnike in vinograde, kupujte v trgovini z železnino

„Mercur“, P. Majdič, Celje.

Navod za uporabo se pošilja na zahtevo zastonj.